

Els polítics catalans, valencians i balears observen amb interès el moviment dels indignats. No hi són especialment crítics –alguns el veuen molt positiu–, però defensen per sobre de tot l'actual sistema democràtic i de representació, que és un dels principals blancs del moviment del 15M.

PRATS I CAMPS

Les acampades (a la imatge la de la plaça de l'Ajuntament de València) són especialment crítics amb els polítics i els banquers.

L'acampada de la plaça de Catalunya de Barcelona, la de la plaça de l'Ajuntament de València o la d'Espanya de Palma són una cassola bullent amb tants ingredients com ens puguem imaginar, des de la nacionalització de la banca fins a la celebració d'un referèndum sobre la pertinença a l'OTAN o la recuperació de l'impost de patrimoni. Però els polítics i els banquers són les principals dianes d'una allau de dards (consignes, frases, pintades) dels mobilitzats per les acampades, de les subcomissions que debaten els punts del document de mínims i dels autors de les queixes escrites en centenars de papers que pengen de fils com roba estesa.

La desconfiança cap als polítics és tan gran que bona part dels missatges de

Quadern d'acampada dels polítics professionals

l'acampada els interpel·len, desafien o insulten, segons que vulguen expressar que se senten poc representats, traïts o fins i tot estafats –per la corrupció, la mala gestió o la incontinència en la despesa pública. “Polítics: us trobarem; no us podreu amagar”, no és un cartell que convida els representants del poble a arribar-se a la plaça Catalunya, francament. “No som antisistema. El sistema

és antinosaltres” no és una samarreta que convida cap polític valencià a dialogar –o és que n'hi ha que, amb escó a les Corts, es consideren fora del sistema? “No som mercaderia de polítics i banquers” no és una consigna que haja dut a la plaça d'Espanya de Palma gran afluència de regidors, parlamentaris i consellers.

Fins i tot el document “Demanda de mínims” que l'acampada de Barcelona

EL TEMPS

JORDI PLAY-ARXIU

JORDI PLAY-ARXIU

MIQUEL PAYERAS

D'esquerra a dreta, Antoni Alorda, diputat i membre de l'executiva del PSM; Josep Maria Àlvarez, secretari general de la UGT a Catalunya; Daniel Fernández, la veu del PSC al Congrés espanyol; i Antonio Diéguez, diputat al Parlament Balear pel PSIB i membre de l'executiva del partit.

té penjat en la seua web (versió de dijous 2 de juny) introdueix els punts que considera innegociables d'aquesta manera: "Estem canviant el món. Completament. Mentrestant els polítics que no ens representen segueixen allí, donant bandades i legislant sobre les nostres vides. Per això els escrivim aquí algunes mesures que puguin entendre fàcilment i que volem que s'apliquin ja. Alerta! És un document de mínims. En realitat, el que volem és molt més gran, quelcom que possiblement no entendran mai." Ja sobreentenen que "els polítics" no els "representen" i tampoc no esperen gaire de les seves capacitats: "El que volem —diuen— és molt més gran, quelcom que possiblement no entendran mai."

Aquesta, possiblement, és la raó per què la majoria dels polítics no ha passat per una acampada. Sí que ho ha fet el secretari general de la UGT de Catalunya, Josep Maria Àlvarez, tot i que els sindicats també reben crítiques a tort i dret dels indignats: "venuts" i "traïdors" són floretes que creixen sovint a les subcomissions que discuteixen temes laborals.

A distància de la política. "Hi he volgut anar a títol personal —explica Àlvarez—, perquè penso que passen coses importants en la nostra societat que no coneixeria de primera mà si no hi passava." Àlvarez sap que els grans sindicats són criticats, però també "que hi ha molta gent d'Avalot [la branca jove d'UGT], que algunes crítiques són de gent interessada, de sindicats minoritaris". Alguns nois van increpar Àlvarez, alguns altres li van dir que "eren fills de sindicalistes d'UGT" i alguns van

voler "fer-se fotos" amb ell. Segons que explica, la visita el va colpir: "Veig el moviment —explica Àlvarez a EL TEMPS— amb molta esperança. Vaig anar-hi el dia que havien estat amenaçats de desallotjament perquè començava la jornada de reflexió, i feia molt de temps que no m'emocionava tant. Tenen tot el dret de preguntar-nos, d'interpel·lar-nos i ho sento com una qüestió molt propera. Segurament no hem estat capaços d'adaptar-nos prou a tot allò que el procés de globalització ens ha portat des del punt de vista de la comunicació. Ha creat nous models de connexió. Això ha estat clau per a aquest moviment, però cal reconèixer que les preguntes que es fan els indignats tenen molt a veure amb les que es fa el conjunt de la societat."

Sap quines són les crítiques contra els sindicats i les interpreta: "Segurament hem pensat més a conquerir drets per la gent i com aconseguir-ho però no en la manera com es visualitza això: potser ens han vist en massa fotografies al costat dels poderosos; potser ens hem d'explicar més."

Creu que el moviment indica que hi ha un distanciament de certa part de la població: "No hem arribat a una part de la gent i hem d'intentar arribar-hi. I la manera és com ells volen, no com nosaltres vulguem: hem d'estar més a la xarxa, hem de parlar més amb la gent i sortir menys amb els poderosos —tot i que aquí hi ha una contradicció, perquè si no ens reunim i no arribem a acords, el país no avança."

La majoria de partits, tot i les crítiques furibundes dels indignats, creuen que el moviment és comprensible, té algunes propostes interessants i, fins i tot, com-

partides amb el seu propi ideal i la feina que fan. El secretari general adjunt de Convergència, Oriol Pujol, opina que hi ha plantejaments del moviment que no són cap descobriment i que CiU també els ha defensats: "Quan fan la crítica sobre la dació en pagament de les hipoteques [el fet que el banc et prengui el pis però tu hages d'acabar de pagar la hipoteca], nosaltres no només estem d'acord en el detall, sinó que hem fet propostes per a posar fi a aquesta pràctica que és propera a la usura." Afirma que la crisi ha fet aflorar un seguit de reivindicacions que CiU ha pogut constatar en cada poble i ciutat de Catalunya durant la passada contesa electoral: "La incomoditat amb les entitats financeres la detectes a tot arreu de Catalunya; la queixa sobre la manca de regulació del sistema, també." Pujol afirma que, "des del primer moment, ens vam adonar que no és el clàssic moviment antisistema *okupa*, sinó que és farcit de gent molt diferent, de diverses ideologies, un punt espontani, que respon a la crisi econòmica i a les conseqüències socials que ha tingut i que, de retruc, també deriva en una crisi política."

Els partits d'esquerra, des del PSC fins a Iniciativa, passant per Esquerra Republicana, el Bloc o el PSM, s'ho miren també des d'una òptica propera. El secretari de comunicació d'ERC, Ignasi Llorente, opina que aquests moviments, "als partits de dreta, no els fan ni fred ni calor", però sí, en canvi, "a aquells partits que volem una societat més participativa". És evident, diu, que "en aquests moments hi ha una mar de fons de gent que no creu que les formes de participació habituals en el nostre

Llorenç Huguet, president del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears; Oriol Pujol, secretari general adjunt de Convergència Democràtica; José María Rodríguez, president del PP de Palma; i Josep Moreno, cap de gabinet de Jorge Alarte (PSPV).

sistema siguin ni suficients ni útils". Per a ell, el fenomen "no és tan allunyat de les consultes populars i de moviments que no esperen ni el sistema ni el partit ni les institucions perquè tenen la necessitat ara mateix d'expressar els seus neguits". Sense intermediaris.

Llorente opina que demanen un canvi profund. "No ens hem de replantejar les coses de cara a la galeria o per a respondre a les manifestacions o les acampades: ens hem de replantejar les coses perquè, al segle XXI, la societat en xarxa ja no és com era i aquesta gent s'adona que tenen més poder les agències que fan anàlisi de mercat que no els partits o els governs. Per tant, hem de fer propostes per a canviar això d'alguna manera."

Laia Ortiz, diputada d'Iniciativa per Catalunya, apunta en una direcció semblant. "El neoliberalisme actual fa evident que les institucions són impotents i que les decisions es prenen en un altre lloc i s'acaten aquí sense discussió. L'espai de decisió s'ha traslladat i qui

decideix és l'FMI i Alemanya. Aquesta sortida de la crisi que ens imposen és antidemocràtica perquè l'única via que ofereixen és salvar el sistema financer. Això ve d'una instància supranacional i els governs espanyol i català ho acaten sense discussió. Però les decisions que imposa aquesta Unió Europea no es prenen després de ser debatudes al Parlament, sinó que les impulsa Alemanya perquè és el país més fort. Angela Merkel i les agències que valoren les economies estatals són les que decideixen sense haver estat elegides pels europeus. Això és aberrant des del punt de vista democràtic."

L'aigua al seu molí. Ningú no discuteix que hi haja raons per a la indignació, tot i que, segons el territori, el partit i el que hi ha en joc –ara vénen eleccions a les Corts espanyoles–, els culpables canvien. Per a José Antonio Coto, del PP de Catalunya (PPC), "és normal que la joventut catalana i espanyola estigui indignada amb el govern Zapatero, ha-

vent-hi com hi ha un 45% de desocupació juvenil". Coto defensa que no tots els polítics són "iguals" i recorda que és Rodríguez Zapatero qui mana: "Qui governa és el Partit Socialista i el canvi polític es fa des de les urnes. Nosaltres –afegeix Coto– volem dur endavant un projecte perquè els joves tinguin ocupació, més bona formació i possibilitats d'emancipar-se. Aquesta pot ser la pitjor generació perduda."

Jospep Moreno, del PSPV, afirma que la desocupació juvenil és més alta al País Valencià que enlloc: "Amb més del 50% de desocupació juvenil, tres punts per damunt de la mitjana espanyola, i líders en fracàs escolar (quatre de cada deu no acaba els estudis obligatoris), al País Valencià hi ha una generació absolutament desorientada a la qual el govern de Camps no dona respostes." La raó que aquestes xifres siguin encara més altes al País Valencià, segons Moreno, té a veure amb l'aposta dels governs del PP per un mercat immobiliari, que és a

Cines Babel

Vicente Sancho Tello, 10 · València

Midnight in Paris

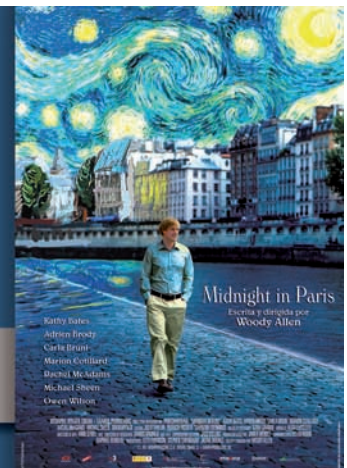
d'Woody Allen

Si presentes aquesta butlleta tindràs el següent preu especial:

Si ets subscriptor d'EL TEMPS :
4,40 € De dilluns a dijous
i 6€ cap de setmana.

(Cal acompanyar el justificant de pagament)

Si ets lector d'EL TEMPS:
5,60€ de dilluns a dijous
excepte vespra de festiu i festius.

l'arrel de la crisi: "El crac financer és, en bona part, culpa del bluf immobiliari. Si hi ha hagut un govern que haja impulsat aquest model fins a límits extrems ha estat el de Camps. Les conseqüències per a una generació que va deixar d'estudiar perquè se'ls va prometre que l'especulació duraria sempre i la construcció no s'acabaria mai són ara terribles. Els diners de la indústria se'n van anar cap a aquesta especulació i ara que tot s'ha esvaït i aquesta economia s'ha destruït, les xifres de desocupació entre els joves que tenen entre vint i quaranta anys són esfereïdores."

José Antonio Coto replica que "a València els ciutadans (i una majoria aclaparadora de joves) ja van opinar el 22M i ho van fer a favor del PP i contra el PSOE de Zapatero, Jorge Alarte i Ángel Luna."

A Mallorca, potser perquè el moviment ha tingut unes altres dimensions, els polítics es mostren més escèptics. José María Rodríguez, president del PP de Palma, opina que "en l'inici va ser un moviment que tenia la seva motivació lògica (i fins i tot caldria demanar-se per què no va sorgir abans), però passats uns dies tot d'una s'ha vist que la cosa degenerava i es convertia en quelcom extemporani". Antonio Diéguez, diputat i membre de l'executiva del PSIB-PSOE, creu que té "aspectes interessants" però hi veu certa desorientació: "Em fa l'efecte que es perden per les bardisses. En contra de qui protesten? No ho acab de veure clar. Podria haver estat un moviment que influís, però així com passa el temps començ a dubtar-ne."

Aquesta indefinició també preocupa Antoni Alorda, diputat i membre de l'executiva del PSM: "És un moviment interessant i d'esperança perquè per primer cop veim una oposició social forta a les mesures neoliberals que hem patit els darrers anys. És ver, emperò, que essent un moviment tan informal, no sabem encara quines propostes exactes planteja. Quan les sapiguem les podrem avaluar, cada una per separat."

A Alorda, però, el neguiteja més que la crítica contra el sistema s'estenga perillósament contra el sistema democràtic en si mateix: "Allò que ens sona malament són les consignes que criden contra el sistema i l'igualen a la democràcia; mai no serem allà on es crida contra la democràcia."

La majoria dels polítics troba comprensible la indignació dels acampats, però, en general, els dol

Oriol Pujol coincideix que "també hi ha un seguit de propostes que no toquen de peus a terra", i recorda els mèrits de la democràcia: "Tenim un molt bon sistema que ha donat pau, progrés i l'estat del benestar a tot Europa durant moltes dècades". I també Josep Moreno (PSPV) es referma en la necessitat de preservar la democràcia tal com l'entenen: "Encara que hi haja atacs a les institucions i als partits polítics, els hem de convèncer que els partits i el sistema democràtic som part de la solució: alternativa a la democràcia no n'hi ha. Es poden perfeccionar els sistemes de votació i representació. Al costat de la queixa hi ha d'haver propostes, perquè la simple desqualificació del sistema pot tenir conseqüències negatives; poden fer-li el joc a qui no haurien de fer-li'l." Tot i això és optimista: "Darrere del 15M no hi ha cap cosa rara, sinó gent comprensiblement indignada."

Obligats a adaptar-se. El president del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears, Llorenç Huguet, fa èmfasi en la necessitat que els polítics s'adaptin a un nou escenari: "És un

moviment que aporta esperança. Esperança en canvis que poden ser positius per al conjunt de la societat. Si més no pareix que pot ser un moviment que acabi influïent en les consciències individuals d'aquells que regeixen els destins de la política. Crec que aquest moviment tindrà influència en aquest sentit: arribarà a fer imprescindible que els partits polítics facin canvis. Ara bé, en aquest moments quina mena de canvis exactament, quan i com es faran, això no ho podem saber."

Daniel Fernández, veu del PSC al Congrés dels Diputats, opina que, en el fons, és una victòria de la política. "Hi ha una part molt positiva –diu– que és que, davant la crisi econòmica, els ciutadans no reaccionen quedant-se a casa, amb posicions individualistes, sinó sortint i queixant-se. I això és política." Malgrat els missatges contra els polítics, creu que s'ha de dialogar: "Estem obligats a escoltar-los i a mantenir un diàleg amb ells. Però això només té sentit des del respecte mutu. Cap dels interlocutors no té una superioritat moral sobre els altres. Tan respectable és un jove que va a l'acampada com

que generalitzen la crítica a la política.

un responsable polític. O és igual un regidor que fa anys que perd els diners i la salut pel seu poble que un gran banquer?”

Tampoc Josep Maria Pañella, diputat del Bloc a les Corts Valencianes, no creu que s'haja d'acceptar una desqualificació com a classe política: “Jo no sóc classe política. Tinc una feina per a quatre anys, sóc representant dels meus votants, però, en entrar en política, no passe a pertànyer a una altra classe social. Potser hi

ha polítics que s'hi consideren, però és més una qüestió de persones que no de partits.”

Pañella entén que la indignació contra els polítics naix de “la vacuïtat dels discursos dels partits majoritaris” que forcen el bipartidisme. “Si la polèmica que porten a les Corts és si Zapatero és dolent o Camps és pitjor, no es pot parlar dels problemes de la gent que intenta buscar feina. Aquest és un dels grans errors que fan que els discursos dels partits a les Corts i la realitat del carrer es troben cada volta més i més separats.” Pañella opina que moltes de les propostes de Compromís s'identifiquen amb les dels indignats, però el discurs polític que arriba a la societat és sovint el que naix del bipartidisme.

També Laia Ortiz, diputada d'Iniciativa per Catalunya, sent molt properes algunes de les reivindicacions del moviment. Però creu també que la preocupació dels indignats per la “crisi de representativitat”, en part raonable segons ella, evidencia que a bona part de la societat li arriba la imatge que la feina dels polítics “es redueix als grans debats on només es parla d'estratègia i de politiqueria”. Això amaga la bona feina dels parlamentaris: “Hi ha un desconeixement ciutadà de la feina de Parlament, perquè només n'emergeixen els debats maniqueus. Els acampats exigeixen que parlem de salut, d'energia i de frau fiscal. Són temes que compartim però és frustrant que no se sàpiga que els debatem, com ho és que no en parlem encara més.”

Ortiz assenyala que el moviment és positiu perquè “molta gent que no parlava de política, ara en parla. S'hi apunta molta gent que no participava en movi-

ments. Demostren que hi ha un retorn a la preocupació per valors bàsics; situen la cosa pública i col·lectiva en primer terme.”

L'acampada serà probablement una gran escola política i evidencia que al segle XXI la política professional ha de modificar els seus hàbits. “Hem d'adonar-nos —diu Ignasi Llorente (ERC)— que els partits ja no tenim l'exclusiva a l'hora de fer política. Ja no som les úniques eines per a articular propostes polítiques. No podem competir-hi ni absorbir-los. És un fenomen que respon a una nova societat en xarxa.”

El líder de la UGT de Catalunya, Josep Maria Àlvarez, creu que la força de les acampades és innegable i també la seva connexió amb la ciutadania. “Quan hi ha aquesta capacitat d'organització i de mobilització; quan són capaços de generar aquesta simpatia i empatia en tota la ciutat, ens hem de preguntar quina part de responsabilitat hi tenim. Probablement, no hem sabut explicar-nos.”

El moviment dels indignats és política des de fora del sistema i conserva una dura crítica als partits i els seus representants. El punt número 1 de les “Demandes de mínims” és: “Prou de privilegis per als polítics, començant per Barcelona.” Exigeixen “retallada dràstica del sou”; “supressió dels privilegis en el pagament d'impostos, dietes”, etcètera; “prohibició de pensió superior a la pensió màxima establerta per a la resta de ciutadans” i “supressió de la seva impunitat jurídica”.

*Alex Milian
(amb informacions de
Miquel Payeras)*

És Temps de Vacances
Si ets subscriptor i te'n vas de vacances a l'estiu i vols rebre **EL TEMPS** totes les setmanes.
Telefona'ns al 902 131 025 i comunica'ns l'adreça on vols rebre la revista aquest estiu.
(Ens ho pots comunicar fins el 18 de juliol)

EL TEMPS